

Notariaat

Wat is de waarde van mijn notariële akte in het buitenland?

Over de circulatie van notariële akten binnen de Europese Unie

Luc WEYTS
prof. em. KU Leuven,
erenotariss te Mechelen,
medebeheerder van de Unie van het Notariaat (UINL)

1. Mocht Europa, de bloedmooie dochter van de koning van Fenicië, door Zeus zo begeerd en door hem ontvoerd vermomd in de gedaante van een stier, op deze aardbol wederkeren, zou zij zich met de juridische harmonisatie in haar continent reeds tamelijk tevreden voelen.

Er is daartoe in Europa meer dan elders een grote nood. Het is *het continent waar de meeste grensoverschrijdende contacten* zijn tussen ondernemingen en fysieke personen. Twaalf miljoen Europeanen wonen momenteel niet in het land van hun nationaliteit. Zij werken elders dan in hun land van oorsprong, o.m. voor bedrijven met een heterogeen manager-, bedienden- en arbeidersbestand. Er is de uitwisseling van ambtenaren binnen de Europese Unie. Er zijn de studenten in allerlei studie- en stageprogramma's (Erasmus, Grotius), die graag elders wat frisse lucht opsnuiven. Zij leren er soms hun echtgenoot of partner kennen en vestigen zich er definitief. Door de financiële crisis is er bij de jongeren nogal een trek naar het Noorden. Daar vinden zo velen gemakkelijk een job. Oudere mensen daarentegen gaan in omgekeerde richting en slaan de weg naar het Zuiden in op zoek naar veel meer zonne-uren. Het leven is er doorgaans ook goedkoper. Daardoor komt het dat er per jaar actueel een 450 000 nalatenschappen in Europa zijn met een internationaal aspect.¹ Er zijn goederen in het buitenland of erfgenamen wonen er. Het zou voor alle nalatenschappen samen per jaar gaan om een totaal vererfd vermogen van meer dan 23 miljard.

Toen de Fransman Monnet en de Duitser Hallstein te Rome *het plan Robert Schuman* voor de eenmaking van Europa bekrachtigden, hadden zij louter een economisch doel voor ogen. Zij beoogden een interne markt op het getouw te zetten met een vrije handel voor kolen en staal, dit binnen de zes landen die op dat moment het Verdrag voor Europa ondertekenden, met name Frankrijk, Duitsland, Italië en de drie Benelux-landen. Thans zijn er 28 lidstaten, sinds Kroatië recent toetrad.

Een en ander bracht vooreerst een ganse trein met *Europese Richtlijnen* (Directives) met zich mede *in de sfeer van het vennootschapsrecht*. Het ging, voorzichtig weg, om het vastleggen van principes, van een soort kaderwetten waaraan de lidstaten zich dienden aan te passen door hun nationale wetgeving op de gestemde punten er in overeenstemming mee te brengen. Deze summiere vorm van juridisch-economische eenmaking zou op termijn de commerciële relaties tussen de verschillende landen ten goede komen. Men harmoniseerde in grote mate de publiciteitsvoorschriften en men schreef voor hoe een vennootschap zich naar derden toe diende te vertegenwoordigen.² Er kwamen instructies omtrent de bescherming van het kapitaal van de vennootschap,³ een regeling omtrent fusies en splitsingen⁴ enz. Nadien volgden de *Reglementen*, die directe werking kregen in het nationale recht, met o.m. de creatie van de 'Societas Europea' naar het model van de naamloze vennootschap.⁵ Andere Europese ven-

¹ L. WEYTS, 'De Europese verordening op Internationale Nalatenschappen. Denk er nu reeds aan bij het opmaken van een testament', *T.Not.* 2013, 200.

² Eerste Europese Richtlijn van 9 maart 1968, *J.O.* (Eur. Unie) 14 maart 1968.

³ Tweede Europese Richtlijn van 13 december 1976, *J.O.* (Eur. Unie) 31 januari 1977.

⁴ Europese Richtlijn van 9 oktober 1978, *J.O.* (Eur.Unie) 20 oktober 1978 en van 17 december 1982, *J.O.* (Eur.Unie) 31 december 1982.

⁵ Europees Reglement van 8 oktober 2001, *J.O.* (Eur.Unie) 10 november 2001.

nootschapssoorten volgden, samen met het Europees samenwerkingsverband. Tevens richtte de Europese Gemeenschap haar aandacht op het *contractenrecht* met het recht voor de burger zijn toestemming bij een contract binnen de zeven dagen te herzien, behalve bij notariële akten.⁶ Ook kwam er een Richtlijn omtrent bedrieglijke publiciteit⁷, abusieve clausules⁸, het gebruik van gebrekkige producten bij de bouw⁹ en de elektronische handtekening, wat leidde tot de mogelijkheid van een gedematerialiseerde notariële akte.¹⁰ Ook het *strafrecht* kreeg Europese Richtlijnen in verband met het witwassen van crimineel geld.¹¹ Eén domein bleef grotendeels buiten kijf: het personen- en familierecht in ruime zin dat men te zeer lokaal gekleurd vond en waarmee de Europese wetgever zich aanvankelijk niet wou inlaten.

In dezelfde periode van de eerste Richtlijn inzake vennootschappen werd het *Verdrag van Brussel* bekrachtigd tot *erkenning en uitvoering* van rechterlijke beslissingen en *notariële akten* binnen Europa. Dit was op 27 september 1968¹², uitgebreid met het Verdrag van Lugano op 16 september 1980.¹³ Het beperkte zich tot elke commerciële zaak, doch ook burgerrechtelijke behalve in de materie van het familierecht (met uitzondering voor de onderhoudsverplichtingen). Dit Verdrag werd op 1 maart 2002 omgezet in de daadkrachtige *Verordening Brussel I* van 22 december 2000.¹⁴

De toestand bleef qua toepassingsveld dezelfde. Alles wat de staat en bekwaamheid van personen, huwelijksregimes, nalatenschappen en testamenten betrof, werd niet behandeld. Het familierecht in ruime zin en haar vermogenscomponent bleven buiten het vizier van de Europese wetgever. Men noemde dit ‘un droit de terroirs’, een zeer streekgebonden recht, erg cultuurgekleurd, een recht dat te nauw aansloot bij de nationale tradities en het privéleven van

⁶ Europese Richtlijn van 9 januari 2001 met de mogelijkheid zijn toestemming tot een contract te kunnen herroepen binnen de 7 dagen, met uitzondering bij notariële akten. E. NÚÑEZ, ‘Le droit de rétraction et la fonction notariale’, *Notarius International* 2005, 272; C. CHADELAT, ‘Le droit des contrats et la protection des consommateurs’, *Notarius International* 1998, 90.

⁷ Europese Richtlijn van 10 september 1984, *J.O. (Eur.Unie)* 19 september 1984.

⁸ Europese Richtlijn van 5 april 1993, *J.O. (Eur.Unie)* 21 april 1993.

⁹ Europese Richtlijn van 13 december 1999, *J.O. (Eur.Unie)* 19 januari 2000.

¹⁰ W.B. KENNAIR, ‘The concept and development of the Cybernotary’, *Notarius International* 1996, 121; V. en L. WEYTS, ‘Du notaire classique au notaire électronique’, *Notarius International* 1996, 105.

¹¹ M. VOLMER, ‘Blanqueo de dinero – Repercusiones del nuevo proyecto de directiva’, *Notarius International* 2000, 107.

¹² Tussen de ondertekenaars in werking eerst vanaf 1 februari 1973; I. DUPRE, ‘Het vrije verkeer van authentieke akten in de Europese Unie: een geïntegreerd overzicht voor de rechtspraktijk’, *Not.Fisc.M.* 2005, nr. 1, p. 1 e.v.

¹³ Uitgebreid voor Zwitserland, Zweden, Noorwegen, Finland, IJsland en Oostenrijk.

¹⁴ Europese Verordening Brussel I van 22 december 2000, *J.O. (Eur.Unie)* 16 januari 2001, in werking vanaf 1 maart 2002; H. VAN HOUTTE en J. VERLINDEN, ‘De nieuwe ipr-codex voor de notaris’, in *Leuvense Notariële Geschriften*, deel 7, Leuven, UPL, 2005, 63; E. VAN HOVE, ‘Le règlement européen du 22 décembre 2000 concernant la compétence judiciaire, la reconnaissance et l’exécution des décisions en matière civile et commerciale’, *Rev.Not.* 2001, 274; voorafgegaan door de Europese Verordening Brussel II van 29 mei 2000, *J.O. (Eur.Unie)* van 30 juni 2000; B. HOHL en H. LETELLIER, ‘La Convention de Bruxelles II’, *Notarius International*, 1999, 126.

elke individu. Hiermee wou Europa zich niet bemoeien. Dat idee loopt ook als een rode draad in ons Wetboek Internationaal Privaatrecht.¹⁵ Het familierecht in ruime zin wordt beheerst door het recht van de (laatste) woonplaats van de betrokkenen. Ook thema's van een heel andere soort bleven buiten de Verordening, met name fiscale zaken, het faillissement, sociale zekerheid en arbitrage. De eerste tekenen voor een opening naar het rechtsdomein van de personen en de familie werden nochtans al gelegd met het *Verdrag van Amsterdam* van 1 mei 1997¹⁶. Het lanceerde de optie voor het maken van één grote juridische Europese ruimte, met de bedoeling de onderscheiden rechtssystemen, ook die de familiale relaties aangaan, naar elkaar te brengen en zo mogelijk te coördineren. Deze Europese constructie werd uiteindelijk voor het familierecht gefinaliseerd met de *Verordening Brussel II bis* op 27 november 2003, dewelke het aanvankelijke Brussel II verving.

Er kwam een eerste belangrijke doorbraak in deze materie van het familierecht op 20 december 2010 met *Rome III*. Het laat echtgenoten met een internationale component in *echtscheiding* toe om voor een specifiek recht te kiezen om uit de echt te scheiden¹⁷. Het gaat om echtgenoten met een verschillende nationaliteit, of die in verschillende lidstaten wonen, of ten slotte waarvan minstens één van hen geen onderdaan is van een Europese lidstaat en dus van buiten de Unie komt. Het recht waarvoor zij kunnen kiezen, is dat van de staat waar de echtgenoten hun gewone verblijfplaats, of hun laatste gewone verblijfplaats hadden voor zover één van hen op het ogenblik van de sluiting van de echtscheidingsovereenkomst er nog verblijft. Zij kunnen tevens kiezen voor het recht van de staat waarvan één van hen op het ogenblik van de sluiting van de overeenkomst de nationaliteit heeft. Ten slotte kunnen zij kiezen voor 'lex fori', nl. het recht van de staat waar de echtscheiding aanhangig wordt gemaakt (art. 5, eerste lid). Eén en ander kunnen zij ook op voorhand vastleggen in hun huwelijkscontract of huwelijkse voorwaarden en zo nader bepalen onder welk rechtssysteem zij desgevallend later zouden scheiden.

15 Omtrent de gevolgen van het huwelijk: art 48 WIPR: de voorkeur wordt er gegeven aan het recht van het land waar de echtgenoten zich geïntegreerd hebben, nl. het recht van het land van hun gewone gemeenschappelijke verblijfplaats is bepalend. Voor het toepasselijk huwelijksstelsel: art 51 WIPR: de wet van de eerste gewone verblijfplaats na voltrekking van het huwelijk gaat in de regel voor, en steeds kunnen echtgenoten volgens de art. 49 en 50 WIPR een rechtskeuze doen en opteren voor een Belgisch huwelijksregime, maar dan wel hun hele vermogen betreffen, zonder bestaande rechten van derden te schaden. De keuze evenzeer voor het lokale recht bij erfenissen, met art 78 WIPR. Voor roerende goederen is het recht van de laatste verblijfplaats van toepassing en voor onroerend goed het recht van de ligging van het goed. Sinds de Europese Verordening op Internationale Nalatenschappen is dit niet meer mogelijk vanaf 17 augustus 2015, datum van inwerkingtreding. De nalatenschap wordt als één geheel behandeld, onder één rechtssysteem. Een rechtskeuze is ook in deze materie van het erfrecht voorzien in art. 79 WIPR, met de verplichting de reserve van de voorbehouden erfgenamen sowieso te eerbiedigen.

16 Gevolgd door het Verdrag van Nice van 26 februari 2001, het Actieplan van Tampere en van Den Haag.

17 In werking sinds 21 juni 2012; K. DE VOLDER, 'Rome III-verordening: wanneer de 'grenze(n)loze' liefde eindigt in en echtscheiding ...', *Nieuwsbrief Notariaat* 2011, nr. 14, p. 1 e.v.

Er volgde de *Verordening op de internationale nalatenschappen* op 4 juli 2012.¹⁸ Dit treedt maar in werking vanaf 17 augustus 2015,¹⁹ en dus tijd genoeg om er zich op voor te bereiden. Maar nu reeds kunnen burgers er op inspelen door bij testament te kiezen voor hun nationaal recht i.p.v. het recht van hun laatste woonplaats (wat de regel wordt), zo hun vermogen (vooral hun onroerende goederen) zich overwegend bevindt in hun land van herkomst.²⁰ Die keuze blijft gelden over de datum van 17 augustus 2015 heen.²¹ Deze Verordening regelt ook het bestaan naar de toekomst van een Europese erfrechtverklaring, bruikbaar over de grenzen heen.²² Hiermee zal men waar ook in Europa zijn erfrecht kunnen bewijzen en zijn rechten opeisen.

In de pijplijn zit het *ontwerp van Verordening* van 16 maart 2011 inzake de erkenning en uitvoering van rechterlijke beslissingen en notariële akten in het domein van de *huwelijksregimes in een internationale context*. Dit zal een goede zaak zijn in combinatie met de reeds bestaande Verordening aangaande internationale nalatenschappen. N.a.v. een overlijden van een echtgenoot komt de vereffening van beide samen aan bod, en is het aangewezen dat zij beide volgens een identiek rechtssysteem verlopen. Ook hier weer ligt het accent op de keuze voor het recht van de staat waar de echtgenoten hun gewone verblijfplaats hebben (art. 5 en 16-17). Europese notariële akten worden er eens te meer in erkend (art. 32) en zijn uitvoerbaar, mits nog wel de procedure van het 'exequatur' na te leven (art. 33). In dezelfde lijn ligt een *ander ontwerp van Verordening* van dezelfde datum op tafel, dat handelt over de patrimoniale gevolgen van *geregistreerde partnerschappen* van wettelijk samenwonenden (art. 5 en 28-29). Wat het toepasselijk recht op de vermogensrechtelijke gevolgen betreft, opteert men hier voor het recht van de staat, waar men het samenwonen heeft laten registreren en is er blijkbaar verder geen keuze (art. 15).

2. Wat nu de eigenlijke *procedure van erkenning en uitvoering van notariële akten* aangaat, is de regeling voor de 28 lidstaten tot op heden de volgende.

Volgens artikel 56 van de *Verordening Brussel I* is de *erkenning van notariële akten* gegarandeerd, behalve in de regel voor akten in het familiaal domein. Er is binnen onze Unie voor die akten geen legalisatie noch apostille meer vereist.

18 Bekendgemaakt op 27 juli 2012.

19 L. BARNICH, 'La proposition de règlement européen en matière successorale et la pratique notariale en Belgique', in *Liber Amicorum L. Weyts. Over naar familie*, Brugge, die Keure, 2011, 191 e.v.; J.-L. VAN BOXTAEL, 'Le règlement successoral européen', *Rev.not.b.* 2012, 838 e.v.; M. REVILLARD, 'Successions internationales : le Règlement du Parlement européen et du Conseil du 4 juillet 2012 en matière de successions', *Defrénois* (F) 2012, nr. 15, p. 743.

20 L. WEYTS, 'De Europese Verordening op Internationale Nalatenschappen. Denk er nu reeds aan bij het opmaken van een testament', *T.Not.* 2013, 200; M. GORE, 'La professio juris', *Defrénois* (F) 2012, nr. 15-16, p. 762.

21 P. VLAS, 'De Verordening IPR-erfrecht in wording', *WPNR* (NL) 2012, nr.6924, p. 253; C. KOHLER en W. PINTENS, 'Entwickelungen in Europäischen Familien- und Erbrecht 2011-2012', *Fam.RZ* (D) 2012, 1429.

22 B. REYNIS, 'Le certificat successoral européen, un acte européen', *Defrénois* (F) 2012, nr. 15, p. 767.

Legalisatie is al geruime tijd niet meer aan de orde in de lidstaten²³, vermits ze allen het Verdrag van Den Haag ondertekenden tot afschaffing van de legalisatie en invoering van de ‘Apostille’.²⁴ Blijft de ‘apostille’, maar ook deze is weggefallen binnen Europa, voor zover het geen zaak betreft omtrent de staat en bekwaamheid van partijen, hun huwelijksstelsel, hun wettelijk erfrecht of testament.

Dat betekent dat bv. een Belgisch notaris zijn notariële volmachten bestemd voor een Europese lidstaat niet meer moet laten legaliseren noch apostilleren. Zijn collega in het buitenland kan het ook niet eisen. Legalisatie of apostille blijft wel nodig, eens de volmacht moet dienen buiten Europa. Die formaliteit blijft eveneens overeind als het om een familiale zaak gaat. Men denke aan een akte wijziging huwelijkse voorwaarden getekend in België, waarvoor in een ander land een bijkomende akte dient verleden te worden. Deze laatste moet dan de formaliteit van de ‘apostille’ ondergaan.

Maar zelfs in die *familiale materies* is één en ander niet meer vereist voor 8 landen, die het *Verdrag van Brussel van 25 mei 1987* ondertekenden en bekrachtigden, waarbij elke formaliteit werd geweerd.²⁵ Het gaat momenteel om Frankrijk, Italië, Ierland, België, Litouwen, Estland, Denemarken en Cyprus.²⁶ Voor die landen geldt zelfs in die familiale zaken niet meer de vereiste om een ‘apostille’ aan te vragen ter erkenning van de notariële akte in het buitenland.

Voor de andere 20 landen van de Europese Unie is het wachten op de definitieve stemming van het voorstel van *Reglement nr. 1024/2012 van 24 april 2013*, dat het gebruik, de aanvaarding of erkenning (de terminologie is nogal verwarrend) voorschrijft van o.m. alle notariële akten, dus ook in familiale zaken, binnen Europa. Voor echtscheidingen hebben we daarbij reeds Rome III en voor de internationale nalatenschappen de Verordening van 4 juli 2012 tot erkenning van elkaars akten (voor internationale nalatenschappen strikt gezien vanaf 17 augustus 2015).

Volgens het art. 27 §1 van het *Belgisch Wetboek IPR* erkent ons land sowieso een buitenlandse notariële akte, zeker een Europese (mits apostille of niets), en heeft die dezelfde gevolgen als een Belgische authentieke akte.

Er zijn evenwel twee terechte beperkingen. De buitenlandse akte wordt niet aanvaard, zo de akte is ingegeven door *wetsontduiking* volgens art. 18 WIPR, of indruist tegen de Belgische *internationale openbare orde* volgens art. 21 WIPR.²⁷

²³ In ons land art. 30 WIPR; J. ERAUW, ‘Toelichting op art. 30 WIPR’, in Erauw e.a., *Het wetboek van Internationaal Privaatrecht becommentarieerd*, Antwerpen, Intersentia, 2006, 164.

²⁴ Van 5 oktober 1961, in ons land bekrachtigd bij wet van 5 juni 1975, *BS* 7 februari 1976, err. *BS* 10 maart 1976.

²⁵ F. BOUCKAERT, *Notarieel Internationaal Privaatrecht*, Mechelen, Kluwer, 2009, nr. 1.4, p. 4.

²⁶ Duitsland, Griekenland, Nederland, Luxemburg, Groot-Britannië en Portugal ondertekenden evenzeer dat Verdrag van Brussel, maar de bekrachtiging nationaal volgde nog niet.

²⁷ M. TRAEST, ‘Toelichting op art. 28 WIPR’, in J. ERAUW e.a., *Het Wetboek Internationaal Privaatrecht becommentarieerd*, Antwerpen, Intersentia, 2008, 158; H. VAN HOUTTE en J. VERLINDEN, ‘De nieuwe ipr-codex voor de notaris’, in *Leuvense Notariële Geschriften*, deel 7, Leuven, UPL, 2005, 57 en 68.

Zo gaat een buitenlandse notariële akte van bekendheid, verleden voor één of andere Zuid-Amerikaanse notaris, met de bevestiging door een Belg dat hij de vermeende vader is van een buitenhuwelijk kind en de verklaring van de moeder dat hij niet de biologische vader is, hier waarschijnlijk niet aanvaard worden.²⁸ Het gevaar van *wetsontduiking* is te groot. Men late het aan de rechter over om hierover te oordelen, niet de notaris.²⁹ Binnen Europa lijkt zo'n situatie zich niet te kunnen voordoen.

Veel belangrijker is het aspect *openbare orde*. Zo gaat zelfs een buitenlandse notariële akte sneuvelen zo deze kennelijk een loopje neemt met de Belgische reserveregeling.³⁰ Men aanvaardt geen buitenlandse Europese akte, ondanks de nieuwe Verordening omtrent Internationale Nalatenschappen, wanneer deze niet conform is met de internationale openbare orde van de lidstaat waar men het moet erkennen.³¹ Zo kent het Anglo-Saksisch recht geen reserve. Een Belg die naar Engeland gaat op het einde van zijn leven om daar bij testament de reserve van zijn erfgenamen te ontnemen, gaat hier duidelijk bot vangen.³² Ook als hij daar een Trust opricht om de goederen een lange tijd voor de kinderen onbeschikbaar te maken, zal dit mislukken.³³

Ten tweede moet de rechtshandeling, opgenomen in de buitenlandse notariële akte, *rechtsgeldig zijn volgens het recht van de staat waar zij is opgesteld* (art. 27, § 1, tweede lid WIPR).³⁴

Art. 26 WIPR heeft het over *de bewijskracht* van o.m. buitenlandse notariële akten. Het gaat hier alleen over het bewijs van feiten, zowel rechtsfeiten als gewone feiten, die opgenomen zijn in een notariële akte. Daartoe moet de buitenlandse akte qua vorm rechtsgeldig zijn en aan de voorwaarden voor haar echtheid voldoen volgens het recht van de staat waar zij is opgesteld. Dit houdt in beginsel een legalisatie of een 'apostille' in, in de mate die niet is afgeschaft, zoals hierboven bepaald. Vaststellingen in een notariële akte komen niet in aanmerking voor zover zij ook een gevolg hebben dat kennelijk onverenigbaar is met de Belgische openbare orde.³⁵

Een eventuele kijk op de *bilaterale* verdragen kan nuttig zijn zolang we niet tot een integrale erkenning en uitvoering van elkaars akten kunnen overgaan. Ons land sloot verdragen met Frankrijk, Nederland en Duitsland, maar ook met Groot-Brittannië, Italië, Oostenrijk, Marokko, Roemenië en India.

Akten kunnen ook verleden zijn door *Belgische diplomatieke of consulaire agenten*. Zij worden zonder legalisatie aanvaard, vermits ze gelijkgesteld worden met Belgische authentieke akten. De akten worden wel ter verificatie aan

²⁸ Voorbeeld uit F. BOUCKAERT, *o.c.*, nr. 1.9, p. 7.

²⁹ F. BOUCKAERT, *o.c.*, nr. 1.30, p. 19.

³⁰ F. BOUCKAERT, *o.c.*, nr. 3.19, p. 92.

³¹ M. GRIMALDI, 'Brèves réflexions sur l'ordre public et la réserve héréditaire', *Defrénois* (F) 2012, n. 15-16, p. 755.

³² L. WEYTS, *o.c.*, *T.Not.* 2013, 205.

³³ F. BOUCKAERT, *o.c.*, nr. 3.40, p. 103.

³⁴ F. BOUCKAERT, *o.c.*, nr. 1.9 en 1.10, p. 7-8; H. VAN HOUTTE en J. VERLINDEN, 'De nieuwe ipr-codex voor de notaris', in *Leuvense Notariële Geschriften*, deel 7, Leuven, UPL, 2005, 65.

³⁵ F. BOUCKAERT, *o.c.*, nr. 1.6, p. 5.

het Ministerie van Buitenlandse Zaken overgemaakt om na te gaan of de ambtenaar de notariële bevoegdheid had om te tekenen.³⁶

3. De materie van *de uitvoering van een notariële akte* in het buitenland ligt veel deliquer. De *Verordening Brussel II bis* vereist de aanvraag van een ‘exequatur’ in het Europees land waar de akte met uitvoerbare kracht dient uitgevoerd te worden.³⁷

Op de vereiste van het ‘exequatur’ bestaat één merkwaardige uitzondering, waar de formaliteit niet kan geëist worden. Het gaat om de *EET*, de *Europese executoriale titel*, die enkel bestaat voor *onbetwiste schuldvorderingen*, die men in het buitenland wil recupereren.³⁸ De echtheid ervan moet worden gewaarmerkt en dat gebeurt in ons land voor authentieke akten door de notaris die de akte verleed (art. 25). Dit vraagt om de opmaak van een *certificaat*, dat in ons land een notaris mag opmaken, waarbij hij de echtheid van de akte en het bestaan van die onbetwiste schuldvordering bevestigt. Schuldvorderingen bij authentieke akte erkend, kan de schuldenaar daarbij niet betwisten. Het betreft verder alleen schulden als consument aangegaan, geen bedrijfs- of beroepsschulden. Zij moeten betrekking hebben op de recuperatie van een som geld, geen verbintenis tot een uitvoering in natura.³⁹

Voor de andere tenuitvoerleggingen is het wachten op de afschaffing van het ‘exequatur’, met de *aanpassing aan de Verordening van Brussel I*, reeds gestemd op 9 januari 2013. Deze schrapt ook vanaf begin 2015 die formaliteit en vervangt ze door de veel eenvoudigere van het certificaat, zoals bij de T.E.E., waarbij de lokale notaris zelf de waarachtigheid waarborgt en om de uitvoering van zijn akte vraagt in het buitenland. In het andere land waar moet uitgevoerd worden, valt dan niets meer te doen. Over de inhoud zelf van de akten spreekt de aanpassing van de Verordening zich niet uit.

Artikel 27, § 3 Belgisch WIPR handelt over de uitvoerbaarheid van de buitenlandse notariële akte in ons land en verwijst naar de te volgen procedure voor de Belgische rechtbank bepaald in artikel 23 WIPR. Art. 27, §2 bedoelt de ‘exequatur’. Dit veronderstelt dat de notariële akte voldoet aan de voorwaarden nodig voor haar echtheid in het land van herkomst. De Belgische akte moet dus geldig zijn, wil ze in Frankrijk kunnen uitgevoerd worden.

Dit artikel zal naar de geschiedenisboeken verhuizen, van zodra de Europese verordening Brussel I deze ‘overrulet’ en het ‘exequatur’ niet meer zal nodig zijn.

4. Stilaan groeit Europa, juridisch dan toch, tot één grote ruimte van vrije circulatie van rechterlijke beslissingen en notariële akten.⁴⁰ Dit komt zowel de

³⁶ F. BOUCKAERT, *o.c.*, nr. 1.33, p. 20.

³⁷ Over het ‘exequatur’: A. MICHIESENS, ‘De notariële akte en het exequatur’, *Not.Fisc.M.* 2008, 109 e.v.

³⁸ Europese Verordening Rome I van 21 januari 2005; I. SAMYN, ‘De EET verordening: belang voor de Belgische notaris’, *Waarvan Akte* 2007, 44; F. BOUCKAERT, *o.c.*, nr. 1.21, p. 14.

³⁹ Vallen buiten de toepassing van de EET Verordening: fiscale schulden, schulden i.v.m. de staat en bekwaamheid van natuurlijke personen, huwelijksstelsel, testamenten en erfenissen, sociale zekerheid en arbitrage.

⁴⁰ L. WEYTS, ‘L’Europeanisation, une entreprise positive pour une bonne globalisation’, *Notarius International*, 2001, 147. Dit kan als model dienen voor de andere

ondernemingen als de burgers ontzettend ten goede. Het houdt een zich bevrijden in van te veel formaliteiten, die men soms ten onrechte aan de notariële wereld verwijt, in vergelijking met het Anglo-Saksisch systeem. Maar hiervoor is niet het Notariaat, doch wel de nationale en Europese overheid verantwoordelijk geweest. De Wereldbank, die dit in de verf zet en dit aanklaagt t.a.v. het Latijns notariaat, richt hierbij haar pijlen op de verkeerde verantwoordelijke.

Keerbergen 8 februari 2014

continenten, o.m. in Zuid-Amerika de Mercosur: L. WEYTS, 'Modernización y avance del sistema notarial mirando lo que existe en los países vecinos: modelo europeo con sus directivas y reglamentos', *Revista Internacional del Notariado (RIN)*, nr.117, 2012, 49.